

MAMY WYJĄTKOWO TRUDNY CZAS DLA SPÓŁEK GÓRNICZYCH, SZCZEGÓLNI DLA PRODUCENTÓW WĘGLA ENERGETYCZNEGO. NISKIE CENY SUROWCA NA ŚWIATOWYM RYNKU POWODUJĄ, ŻE MAJĄ ONI CORAZ WIĘKSZY PROBLEM Z KONKURENCYJNOŚCIĄ.

Górnictwo wymaga przebudowy

Rok 2013 był trudny dla polskiego górnictwa. Główną przyczyną tego stanu rzeczy był spadek cen węgla. Międzynarodowe ceny węgla energetycznego spadły do poziomu ok. 70 dolarów za tonę, a obecnie jest to powyżej 75 dolarów za tonę. Niestety prognozy nie wskazują, by ceny miały rosnąć w najbliższych trzech latach. Spadek cen spowodował zmniejszenie się przychodów sektora węglowego o ok. 1,5 mld zł. W roku 2012 górnictwo zdołało wygenerować przeszło 1,6 mld zł zysku. W ubiegłym roku nie było nawet szans na zbliżenie się do takiego poziomu.

Koszt produkcji tony węgla w trakcie trzech kwartałów 2013 roku wyniósł 299,01 zł i był wyższy od średniej ceny tony węgla. Dlatego średnia strata na każdej tonie wyniosła 68 groszy. – Obserwujemy na świecie spadek cen surowców, nie tylko węgla, przez co sytuacja spółek wydobywczych jest coraz trudniejsza – mówi Oktawian Zajac, partner w The Boston Consulting Group. Polskich producentów niepokojem napawa fakt, że koszt sprowadzania węgla coraz bardziej niebezpiecznie zbliża się do kosztu produkcji węgla w kraju. Koszty w górnictwie przez ostatnich dziesięć lat rosły średniorocznie o około 9 procent. Dane za trzeci kwartał 2013 roku wniosły wprawdzie nieco optymizmu, bo udało się powstrzymać rosnący trend. Średnie koszty produkcji tony węgla po raz pierwszy od dłuższego czasu nieznacznie spadły z ok. 305 zł

po drugim kwartale do ok. 299 zł po trzecim kwartale 2013 roku, jednak zmniejszenie kosztów nie wynikało z obniżki kosztów pracy, ale innych kosztów, na przykład usług i energii. Niestety koszty pracy wzrosły. Obecnie spółki węglowe potrzebują kompleksowego spojrzenia na kwestie efektywności.

EFEKTYWNOŚĆ ALBO PLAFTA

To właśnie efektywność pozostanie słowem-kluczem w polskim górnictwie w roku 2014. Tu w grę wchodzi wiele różnych obszarów. Istotne będzie lepsze wykorzystanie maszyn i urządzeń górniczych, sprawniejsze zarządzanie zasobami ludzkimi i lepsze motywowanie załóg górniczych. Tego typu wnioski płyną również z audytu, jaki prowadziła w spółkach węglowych – Kompanii Węglowej, Jastrzębskiej Spółce Węglowej i Katowickim Holdingu Węglowym – firma Roland Berger Strategy Consultants. Koszty audytu to ponoć około 1,5 mln zł. Sfinansowanie audytu leżało po stronie spółek węglowych, w których go przeprowadzono. Wnioski z audytu wskazują między innymi na nieefektywne wykorzystanie maszyn i urządzeń, a także na wysokie i nieelastyczne koszty pracy. Problemem jest także utrzymywanie nierentownych ścian wydobywczych i nadprodukcja węgla. Zjawisko nadprodukcji może zostać zniwelowane, jeśli wstrzymane zostanie wydobywanie węgla ze ścian wydobywczych, gdzie koszty

produkcji tony surowca znacznie przekraczają osiąganą na rynku cenę. Część kopalń produkuje węgiel po kosztach, które są nie do zaakceptowania przez rynek, gdyż są zbyt wysokie. Wnioski płynące z audytu pokazują kierunek działań restrukturyzacyjnych w sektorze węglowym. Chodzi między innymi o zmiany organizacyjne, zrezygnowanie z nierentownej produkcji. – Bez odważnych decyzji, bez odejścia od wydobywania tam, gdzie generowane są straty i występuje nadkoncentracja zagrożeń, poprawy nie będzie – uważa Janusz Steinhoff, były wicepremier i minister gospodarki. Janusz Piechociński, wicepremier i minister gospodarki, uspokaja natomiast, że kopalnie nie będą zamykane, tylko łączone, jeśli zajdzie taka potrzeba. – Ściany, gdzie do tony wydobytego węgla dopłaca się więcej niż 30 zł, będą jednak likwidowane – przyznaje Janusz Piechociński.

CIĄĆ KOSZTY, PODNOŚĆ EFEKTYWNOŚĆ

Kierunek wydaje się więc jasny – ograniczenie kosztów pracy, a także bardziej efektywne wykorzystanie zainstalowanych w kopalniach maszyn i urządzeń. Zdarza się także dziś, że maszyny pracują po 3 albo 3,5 godz. na danej zmianie. W takiej sytuacji trudno być konkurencyjnym wobec węgla wydobywanego za granicą. Zachodzi też potrzeba ograniczania kosztów pracy. Resort gospodarki oczekuje

od spółek węglowych realnego do realizacji programu, który pozwoli te koszty pracy ograniczyć. Od decyzji zarządów spółek i ich porozumienia ze stroną społeczną będzie zależeć obrany kierunek. Chodzi m.in. o możliwość pracy w soboty. Sześciodniowy tydzień pracy funkcjonuje już w Przedsiębiorstwie Górniczym Silesia czy Lubelskim Węglu Bogdanka. Chce go także wprowadzić Jastrzębska Spółka Węglowa, która planuje zwiększenie wydobywania węgla. Priorytetem ma być ochrona miejsc pracy w sektorze, a zatem redukcja zatrudnienia ma się odbywać poprzez odejścia na emeryturę, zaś przyjmowani do pracy mają być jedynie absolwenci szkół górniczych. Tak to jest choćby w przypadku Kompanii Węglowej, która zapewni pracę absolwentom szkół, z którymi ma podpisane umowy. Istotna będzie też poprawa efektywności handlowej w sektorze, zważywszy, że na zwalach znajduje się około 8 mln ton węgla. Ważna jest również kwestia transportu podziemnego czy kwestia systemów klimatyzacji w kopalniach. Jeżeli na przykład górnicy muszą przejść do przodka kilka kilometrów, to efektywny czas pracy się zmniejsza. – Inwestować należy tam, gdzie jest to najbardziej opłacalne – podkreśla Oktawian Zajac. – Musimy liczyć na siebie, a nie na przykład na to, że uratuje nas wzrost cen węgla na rynku.

JERZY DUDAŁA

Autor artykułu jest publicystą Miesięcznika Gospodarczego Nowy Przemysł i portalu wnp.pl.

ZAMIAST SIĘ MOTAĆ, PRZYJDŹ DO SIEDZIBY ZWIĄZKU

Prawnik za darmo dla członków ZZG JSW SA Zofiówka

Każdy członek Związku Zawodowego Górników JSW SA Zofiówka ma od początku roku prawo do darmowej porady prawnej. Nic nie kosztuje spotkanie z prawnikiem, a nawet napisanie pozwu – za wszystko płaci nasz związek. Nieważne, w jakiej sprawie szukasz pomocy prawnika. Możesz potrzebować porady prawnej i pozwu w sprawie związanej z prawem pracy albo na przykład w sprawie rozwodowej, a może nie wiesz, jak rozwiązać problem przypisywanego ci ojcostwa? Ciebie nie interesują koszty związane z konsultacją prawną. Jednak pamiętaj – reprezentacja przed sądem to już twój problem. Możesz skorzystać z usług kancelarii prawnej, która współpracuje z ZZG JSW SA Zofiówka, możesz zwrócić się do innego prawnika albo zaryzykować i zrezygnować z prawnika.

Długo zastanawialiśmy się w naszym związku, czy nie ograniczyć porad prawnych wyłącznie do prawa pracy, jednak uznaliśmy, że członkowie naszego związku powinni mieć dostęp do porad prawnych praktycznie z każdej dziedziny życia. Czy – na przykład – porada w sprawie postępowania przygotowawczego prowadzonego przez policję przeciwko któremuś z naszych członków jest mniej istotna niż porada związana z prawem pracy? Nie nam rozstrzygać, czego potrzebują

górnicy zrzeszeni w ZZG JSW SA Zofiówka. Mamy dbać o to, aby nasi koledzy mogli liczyć na pomoc w każdej sytuacji.

Mam nadzieję, że pozostałe organizacje zrzeszone w Federacji Związków Zawodowych Górników JSW SA pójdą w ślady ZZG JSW SA Zofiówka. Proponuję, aby Paweł Kołodziej, przewodniczący Federacji, postarał się zorganizować porady prawne na szczeblu federacyjnym. Czy jest jakaś przeszkoda? Myślę, że nie. Trzeba tylko sfinansować to przedsięwzięcie, tak jak to zrobiliśmy w Zofiówce. Moi koledzy pytali mnie, czy nie powinniśmy poczekać na rozwiązanie dla całej federacji, jednak uznaliśmy, że zaczynamy od 31 stycznia. Z rozmów z górnikami wiem, że bardzo potrzebują wsparcia prawnego w wielu życiowych sprawach. Nie warto czekać, kiedy potrzebna jest pomoc. Hasło, że jesteśmy wszyscy równi wobec prawa, zbyt często było pustym hasłem. Cena za usługi prawne jest jedną z barier dla wielu naszych kolegów. Teraz nikt nie musi się motać – wystarczy, że przyjdzie do siedziby związku.

TADEUSZ MOTOWIDŁO

ZASADY KORZYSTANIA Z BEZPŁATNEJ POMOCY PRAWNEJ

W związku z pomocą prawną świadczoną Związkiem Zawodowym Górników JSW SA Zofiówka informujemy, że kancelaria

adwokacka adwokata Marcina Nowaka z siedzibą w Chorzowie przy ul. Jagiellońskiej 1 będzie od stycznia 2014 r. udzielała w siedzibie ZZG bezpłatnych porad prawnych obejmujących wszystkie dziedziny prawa (szeroko rozumiane sprawy cywilne, w tym prawo rodzinne, spadkowe, prawo pracy i sprawy z prawa karnego oraz z zakresu prawa administracyjnego).

Warunkiem skorzystania z bezpłatnych porad prawnych jest status członka ZZG JSW SA Zofiówka. Trzeba przyjść do siedziby ZZG JSW SA Zofiówka do dyżurującego prawnika. Prawnik jest do dyspozycji raz w miesiącu w każdy ostatni piątek miesiąca.

W celu zapewnienia jak najwyższej jakości świadczonych porad kancelaria adwokacka zwraca się z prośbą o wcześniejsze wypełnienie formularza zapytania prawnego, który jest dostępny na stronie internetowej związku i w jego siedzibie. Wypełniony formularz prosimy przesłać na adres e-mail kancelariamnowak@op.pl, wpisując w tytule „ZZG Zofiówka”, bądź zostawić go w sekretariacie związku.

Odpowiedź na zapytanie zgłoszone w formularzu zostanie udzielona w trakcie spotkania.

Najbliższy dyżur prawnika zaplanowany jest na 31 stycznia 2014 roku. ☺

Serdeczne wyrazy współczucia

dla
KRZYSZTOFA
TERKI

z powodu śmierci

MATKI

składa

Zarząd Federacji

ZZG JSW SA

Koledze
KRZYSZTOFOWI
TERCE,

członkowi Zarządu

JSW SA Borynia,

wyrazy głębokiego współczucia

z powodu śmierci

MAMY

składają przyjaciele

z Zarządu i Komisji Rewizyjnej

ZZG JSW SA Borynia